

Sygn. akt IX U 131/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Elwira Dembińska - Kołodziejczyk

przy udziale./.

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2016 r. w Rybniku

sprawy z odwołania P. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

przy udziale zainteresowanej S. S. (2)

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania P. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 12 grudnia 2014 r. Nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż ubezpieczony P. S. jako pracownik u płatnika składek S. S. (2) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 01 lipca 2014r.,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonego P. S. (S.) kwotę 60,00zł (sześćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt IX U 131/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 grudnia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych ustalił, że ubezpieczony P. S. nie podlega obowiązkowym

ubezpieceniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 01.07. 2014r. jako pracownik u płatnika składek S. S. (2).

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony przed zasiłkiem chorobowym przepracował niecały miesiąc, co zdaniem organu rentowego świadczyło o chęci obejścia prawa i uzyskania świadczenia. W ocenie organu rentowego działanie płatnika i ubezpieczonego – zgłoszenie do ubezpieczeń na krótko przed wystąpieniem o wypłatę świadczenia chorobowego z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych świadczy chęci obejścia prawa i uzyskania wysokich świadczeń.

Odwołanie od decyzji złożył ubezpieczony wskazując, że świadczył pracę w oparciu o umowę o pracę, umowa ta nie została zawarta dla pozoru, a organ rentowy nie przedstawił żadnych dowodów wskazujących, że umowa zawarta była dla pozoru lub dla obejścia przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje.

Zainteresowana S. S. (2) poznała ubezpieczonego około 2010r. na forum internetowym branży fotograficznej. Wcześniej zainteresowana widziała zdjęcia wykonane przez ubezpieczonego, znajomi zainteresowanej byli na wystawie jego zdjęć. Zainteresowana ceniła ubezpieczonego jako artystę w zakresie fotografii. Mieli także okazję współpracować przy jednej sesji – ubezpieczony jako fotograf a zainteresowana jako stylistka, makijażystka.

Zainteresowana ukończyła studia na wydziale geodezji o kierunku gospodarka przestrzenna. Mieszka w W., stałe zameldowanie posiada w E..

Przed rozpoczęciem działalności gospodarczej zainteresowana pracowała w W. jako wykładowca stylizacji w studium fotograficznym, a następnie przez około jednego roku w studiu fotograficznym jako fotograf.

Zainteresowana chciała rozpocząć własną działalność gospodarczą w zakresie fotografowania i filmowania sesji ślubnych. Chciała w tym celu skorzystać z dotacji z urzędu pracy oferowanych dla osób rozpoczynających własną działalność. W W. bardzo trudno jest uzyskać dofinansowanie na taką działalność, dlatego poprosiła ubezpieczonego, czy może zameldować się na okres tymczasowy u niego w R., by startować w konkursie o dotację w Urzędzie Pracy w W.. Ubezpieczony zgodził się, zainteresowana zameldowała się na okres tymczasowy w 2013r., przystąpiła do konkursu i uzyskała dotację.

Zainteresowana rozpoczęła z dniem 23.08.2013r. prowadzenie działalności gospodarczej z siedzibą w R.. Działalność ubezpieczonej polegała na wykonywaniu zdjęć i filmów na ślubach i weselach, wykonywaniu sesji zdjęciowych par młodych.

Ubezpieczony ma wykształcenia wyższe ekonomiczne. Pracuje od kilku lat jako fotograf. Fotografii ubezpieczony uczył się sam.

P. S. w latach 2007-2008 prowadził działalność gospodarczą w W. polegającą na świadczeniu usług fotograficznych, na którą także otrzymał dotację z Urzędu Pracy. Następnie prowadził taką działalność w latach 2012-2014r. Praca ubezpieczonego w ramach działalności polegała głównie na wykonywaniu sesji ślubnych. W marcu 2014r. ubezpieczony wyrejestrował działalność, gdyż nie przynosiła satysfakcjonujących go dochodów. Ubezpieczony nie radził sobie nadto dobrze z prowadzeniem dokumentacji związanej z działalnością oraz marketingiem. W związku z tym ubezpieczony zainteresowany był wykonywaniem pracy na podstawie umowy o pracę.

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej ubezpieczony w 2012r. osiągnął przychód – 15.120,00zł i dochód w wysokości 3.637,80, a w 2013r. przychód – 24.860,00zł i dochód – 5.050,80zł.

Zainteresowana za rok 2013 (do sierpnia do grudnia) z tytułu prowadzonej działalności uzyskała przychód – 6.580,00zł i dochód w wysokości 5.147,25zł, a za rok 2014r. przychód – 38.341,00zł i dochód w wysokości 19.478,33 zł.

Zainteresowana uważa ubezpieczonego za świetnego artystę, jednego z najlepszych fotografów w zakresie zdjęć ślubnych w Polsce i chciała, by dla niej pracował. Po zatrudnieniu ubezpieczonego mogła zawrzeć więcej umów na wykonywanie sesji fotograficznych.

01.07.2014r. ubezpieczony zawarł umowę o pracę z zainteresowaną na czas określony do 31.12.2014r. w połowie wymiaru czasu pracy za wynagrodzeniem 2 tyś. brutto miesięcznie na stanowisku fotografa, video operatora.

Od 01.07.2014r. do nadal został zgłoszony przez zainteresowaną do ubezpieczeń społecznych i do ubezpieczenia zdrowotnego jako pracownik.

Ubezpieczony posiadał zaświadczenie o stanie zdrowia z 08.07.2014r. dopuszczające go do pracy, został przeszkolony w zakresie BHP.

Do zakresu zadań ubezpieczonego jako pracownika u zainteresowanej należało wykonywanie zdjęć podczas ślubów, wesel, sesji plenerowych, obróbka i katalogowanie tych zdjęć.

Ubezpieczony w lipcu 2014r. w ramach zawartej umowy o pracę wykonał sesję zdjęciową pary młodej na weselu 10 lipca w R., wykonał zdjęcia z przygotowań do tego ślubu, z ceremonii ślubnej oraz sesję plenerową na Słowacji dwa tygodnie po ślubie. Następnie wykonał sesję zdjęciową na ślubie i weselu w dniu 12 lipca w W.. Po 12 lipca praca ubezpieczonego polegała na wykonaniu obróbki tych zdjęć, katalogowaniu zdjęć – co było najbardziej czasochłonnym zajęciem oraz złożeniem albumu fotograficznego. W okresie od 1 lipca do 9 lipca ubezpieczony wykonywał w ramach umowy o pracę obróbkę zdjęć ślubnych, które zostały wykonane przez zainteresowaną wcześniej, przed zatrudnieniem ubezpieczonego.

Ubezpieczony pracował w miejscu swojego zamieszkania, gdzie zarejestrowana była firma zainteresowanej oraz wykonywał zdjęcia w terenie – w miejscu ślubu, wesela, w plenerach.

Praca w lipcu 2014r. zajmowała ubezpieczonemu średnio 4- 5 godzin dziennie, a w dniach, w których wykonywana była sesja ślubna – cały dzień.

Zainteresowana wypłacała ubezpieczonemu wynagrodzenie w wysokości ustalonej w umowie do rąk ubezpieczonego w formie gotówki.

Zainteresowana koordynowała pracę ubezpieczonego. To zainteresowana zawierała umowy o wykonanie sesji ślubnych z klientami, ustalała charakter sesji, pakiet usług, liczbę zdjęć. Ubezpieczony wykonywał następnie, wraz z zainteresowaną taką sesję. Ubezpieczony pracował na ryzyko zainteresowanej, gdyż zainteresowana ponosiła odpowiedzialność za efekt wykonanej umowy, zainteresowana decydowała, które zdjęcia ostatecznie znajdą się w albumie.

Zainteresowana do czasu zatrudnienia ubezpieczonego była w stanie wykonać sama miesięcznie około czterech sesji ślubnych. W związku z zatrudnieniem ubezpieczonego planowała, że będzie obsługiwać około ośmiu wesel w miesiącu. Zainteresowana przyjęła więcej zleceń po zatrudnieniu ubezpieczonego.

Na jednym weselu firma zarabiała około 3-4 tyś., a za usługę fotograficzną świadka P. wraz z sesją plenerową w lipcu 2014r. zainteresowana zarobiła ponad 5tyś. zł W tej sytuacji dla zainteresowanej wynagrodzenie ubezpieczonego 2 tyś. zł miesięcznie nie było za dużym obciążeniem.

Zainteresowana była zadowolona ze zdjęć ubezpieczonego, z jego pracy, klientom zależało, by to właśnie ubezpieczony wykonywał zdjęcia. Ubezpieczona ceniła także ubezpieczonego za sumienność, zależało jej na pracowniku, który rzetelnie, na bieżąco wykonywałby pracę, w tym obróbkę zdjęć.

Od 28.07.2014r. do 31.07.2014r. ubezpieczony z powodu złego stanu zdrowia był hospitalizowany. Ubezpieczony pozostawał na zwolnieniu lekarskim od 01.08.2014r. do 28.02.2015r.

Ubezpieczony cierpi na chorobę reumatyczną o podłożu genetycznym – zeszywniające zapalenie stawów krzyżowych z obecnym antygenem HLA B 27 i z przebyłym zapaleniem tęczówki oka lewego. Ubezpieczonemu postawiono diagnozę w 2012r. Choroba ma okresy remisji i nawrotów.

Z opinii biegłego sądowego specjalisty reumatologa i chorób wewnętrznych wynika, że stan zdrowia ubezpieczonego na dzień 01.07.2014r. pozwalał mu na podjęcie pracy fotografa i wideo operatora oraz obowiązków wchodzących w zakres tej pracy.

Między rzutami zaostrzenia choroby każdy pacjent z rozpoznaniem tej może wykonywać pracę lekką, podobnie jak w tym przypadku video-fotografa przyjmując równocześnie leki przeciwbólowe i przeciwzapalne.

Obowiązki ubezpieczonego w okresie jego nieobecności częściowo wykonywała osobiście zainteresowana, a nadto musiała zrezygnować z części zleceń, oddała je znajomym fotografom z forum internetowego.

Zainteresowana od 01.01.2015r. zawarła z ubezpieczonym kolejną umowę o pracę na okres 2 lat. Zainteresowanej zależy na pracy z ubezpieczonym, na zdjęciach ubezpieczonego a nie innej osoby.

Powyższe ustalił Sąd w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego, zdjęć ślubnych wykonanych przez ubezpieczonego w dniu 12.07.2014r. k. 30-32 akt sądowych, dokumentacji medycznej z leczenia ubezpieczonego, informacji Urzędu Skarbowego k. z 33 i 71 akt sądowych, umowę o przeprowadzenie reportażu fotograficznego z 30.05.2015r. zawartą pomiędzy T. P. a zainteresowaną, opinię biegłego sądowego dr n. med. H. W. k. 85-86 akt sądowych, zeznania świadka T. P., ubezpieczonego i zainteresowanej złożone na rozprawie w dniu 29 września 2015r.

Sąd dał w całości wiarę zeznaniom świadka, które potwierdzają wykonywanie pracy przez ubezpieczonego w charakterze fotografa ślubu, wesela, sesji plenerowej, gdyż zeznania te Sąd uznał za przekonywujące jako spójne i logiczne, znajdujące potwierdzenie w powołanej dokumentacji. Sąd dał również wiarę zeznaniom zainteresowanej, ponieważ są one logiczne i spójne, ponadto pokrywają się i uzupełniają z zeznaniami świadka, wskazują na faktyczne wykonywanie pracy przez ubezpieczonego, przedstawiając łącznie rzeczywisty przebieg jego pracy i zakres obowiązków, a także przyczyn zatrudnienia, a ponadto znajdują potwierdzenie w powołanej dokumentacji. Wreszcie Sąd uznał za wiarygodne również zeznania ubezpieczonego, które są logiczne, pokrywają się z zeznaniami świadków i zainteresowanej, a nadto z treścią powołanej dokumentacji.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonywujący, logiczny i spójny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1 i art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych ((j.t. Dz. U. z 2015r., poz. 121), zwanej dalej Ustawą, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Obowiązkowym ubezpieczeniom pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania (art. 13).

Art.8 pkt 1 Ustawy stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem, że jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób współpracujących, o których mowa w ust. 11 - dla celów ubezpieczeń społecznych jest traktowany jako osoba współpracująca.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa pojęcia pracownik i zatrudnienie nie mogą być interpretowane na użytek ubezpieczeń społecznych inaczej niż interpretuje je akt prawny określający prawa i obowiązki pracowników i pracodawców - Kodeks pracy (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30 maja 2005 r., sygn. akt III AUa 283/2005). Podkreślić też należy, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. – tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 stycznia 2005 r., sygn. akt II UK 141/2004, publik. OSNP 2005/15 poz. 235, Monitor Prawniczy 2006/5 str. 260).

Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy stan faktyczny ustalony w tej konkretnej sprawie, a wynikający z zeznań ubezpieczonego, zainteresowanej oraz świadka, jak również z okazanych w sprawie dokumentów, pozwala na uznanie, że umowa o pracę z dnia 01 lipca 2014r. zawarta między zainteresowaną a ubezpieczonym doprowadziła do nawiązania stosunku ubezpieczeniowego, pracowniczego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, czy też nie i jakie są tego przyczyny.

Jak wynika z treści art. 58 § 1 kc czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Zgodnie z § 2 art. 58 kc nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

W niniejszej sprawie postępowanie przeprowadzone przez Sąd w żadnym wypadku nie wykazało, że umowę o pracę zawartą przez zainteresowanego a ubezpieczoną uznać można za nieważną czynność prawną.

W niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przepisu art. 22 § 1 kp, ponieważ ubezpieczony zobowiązał się i świadczył pracę określoną w umowie o pracę na rzecz pracodawcy, pod kierownictwem pracodawcy, za co miał otrzymywać ustalone w umowie o pracę wynagrodzenie. W takiej sytuacji niewątpliwie posiadał status pracownika, zaś zawarta w dniu 01 lipca 2014r. między stronami umowa o pracę nie może być uznana za czynność prawną sprzeczną z prawem lub mającą na celu obejście prawa (art. 58 § 1 k.c.), co w konsekwencji powodowałoby jej nieważność.

Przeprowadzone postępowanie wykazało, że zainteresowanej zależało na zatrudnieniu ubezpieczonego, gdyż w jej ocenie jest utalentowanym fotografem, jednym z najlepszych w kraju i wielu klientów chciało, by to właśnie ubezpieczony wykonywał zamawianą sesję. Zainteresowana dzięki zatrudnieniu ubezpieczonego mogła przyjąć więcej zleceń na sesje ślubne.

Ubezpieczony faktycznie pracę rozpoczął w dniu 01.07.2014. i przez pierwsze 10 dni wykonywał obróbkę zdjęć, które wykonała wcześniej zainteresowana, w dniu 10.07.2014r. ubezpieczony pracował przy sesji ślubnej – ceremonii ślubnej, wesela, przygotowania w R., a w dniu 12.07.2014r. przy sesji ślubnej w W.. Po tych sesjach przez dwa tygodnie ubezpieczony zajmował się obrabianiem zdjęć z tych wesel, katalogowaniem ich, przygotowywaniem albumu i pod koniec lipca 2014r. pracował przy sesji plenerowej.

Zainteresowana koordynowała pracę ubezpieczonego -zawierała umowy o wykonanie sesji ślubnych z klientami, ustalała charakter sesji, pakiet usług, liczbę zdjęć. Ubezpieczony wykonywał następnie, wraz z zainteresowaną taką sesję. Ubezpieczony pracował na ryzyko zainteresowanej, gdyż zainteresowana ponosiła odpowiedzialność za efekt wykonanej umowy, zainteresowana decydowała, które zdjęcia ostatecznie znajdą się w albumie.

Praca ubezpieczonego poza czasem spędzonym na wykonywaniu sesji ślubnej, która wówczas trwała cały dzień, zajmowała ubezpieczonemu około 4 godzin dziennie. Ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie stałe określone w umowie. Ubezpieczony wykonywał pracę w przy obrabianiu zdjęć w swoim domu, który był równocześnie siedzibą firmy, a zdjęcia wykonywał w miejscu wydarzeń – w terenie.

Ubezpieczony cierpi na przewlekłą chorobę genetyczną zeszywniające zapalenie stawów krzyżowych, diagnoza została postawiona w 2012r. Choroba charakteryzuje się okresami remisji oraz nawrotów. Postępowanie dowodowe wykazało bezspornie, że ubezpieczony w dniu zawarcia umowy o pracy był zdolny do pracy, gdyż między rzutami zaostrzenia

choroby każdy pacjent z rozpoznaniem tej może wykonywać pracę lekką, podobnie jak w tym przypadku video-fotografa przyjmując równocześnie leki przeciwbólowe i przeciwzapalne.

Za takim przyjęciem przemawia opinia biegłego sądowego z zakresu reumatologii i chorób wewnętrznych, która Sąd podzielił uznając ją za przekonującą jako wydaną w oparciu o wysoce specjalistyczną wiedzę, na podstawie analizy dokumentacji medycznej, przebadaniu ubezpieczonego, przekonująco uzasadnioną, niekwestionowaną przez żadną ze stron.

Stan zdrowia ubezpieczonego pogorszył się pod koniec lipca 2014r., czego ubezpieczony nie mógł przewidzieć, gdyż rzuty choroby są nagłe. Od tego czasu ubezpieczony jest niezdolny do pracy.

Reasumując: według oceny Sądu w dniu 01 lipca 2014r. doszło do zawarcia, między zainteresowaną a ubezpieczonym, umowy o pracę, była czynnością prawną ważną, umowa była realizowana, zgodnie z jej postanowieniami.

Mając powyższe na uwadze, z mocy powołanych przepisów i art. 477¹⁴ §2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję jak w pkt 1 wyroku.

W pkt 2 wyroku Sąd z mocy art.98 §1 i §3 kpc w zw. z §12 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (j.t. Dz.U. 2013r., poz. 461) zasądził od organu rentowego kwotę 60,00zł na rzecz ubezpieczonego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Janina Kościelniak